

hogy itt azoknak, a kik tovább akarnának tanulni, az osztatlan népiskolából az osztott népiskola V. osztályába kellene belépniök.

Somogyi fejtegetéseit így fejezi be: «Csak ilyen berendezéssel lehetne a népiskola bensőleg is *népnevelési* intézménynyé. — Mai viszonyaink között, ha az osztatlan népiskola szegény tanítója a törvénynek eleget akar tenni, megtömi a gyermeket mindenféle tannal, de nem adja át neki a legszükségesebbet, az olvasni tudást sem. Pedig az emlékezetbe tömött csakhamar kipárolog onnét és elérkezik az idő, a mikor az ilyen iskolázott egy színvonalon áll az iskolázatlannal. — Nem csoda, hisz az elfeledtetet nem idézheti vissza emlékezetébe, hiányzik a felújítás kulcsa: az olvasás kedvelése!»

A «Neue Bahnen» szerkesztője megjegyzi, hogy ezekre a fejtegetésekre lapjában visszatér. Mivel tartalmuk reánk nézve időszerű és aktuális egyaránt: kívánatos, hogy tanügyi köreink is figyelemmel kísérjék a megindított eszmecserét. Mj.

— A magyarországi katolikus középiskolák történetére hirdetelfőfizetést Gyürky Ödön, a Katolikus Pædagogia szerkesztője. A szerző a millenniumi monographiák alapján szándékozik megszerkeszteni a magyar kath. középiskolák képét. A munka 50 ívre terjed. Elfizetési ára 5 frt; cím: Budapest, Pál-utca 7. sz. II. em.

MAGYAR PÆDAGOGIAI TÁRSASÁG.

Felolvastatott 1898. október hó 16-án.

Jelen vannak *Heinrich Gusztáv dr.* elnöklése mellett: *Wlassics Gyula* vallás- és közoktatásügyi miniszter, *Berzeviczy Albert* orsz. képviselő, *Axaméthy Lajos* min. tanácsos, *Hóman Ottó* min. tan., *Morlin Emil* oszt. tan., *Neményi Ambrus* orsz. képv., özv. *Szathmáry Györgyné*, *Mosdósy Imre*, *Neményi Imre*, *Bardócz Gusztáv*, *Bartos Fülöp*, *Erődi Béla*, *Ember János*, *Falvay Antal*, *Gyomlay Gyula*, *Gyulay Béla*, *Gőző József*, *György Aladár*, *Hegedűs Károly*, *Józsa Mihály*, *Kovács János*, *Komáromy Lajos*, *Kiss Áron*, *Kérékgyártó Elek*, *Kirchner Béla*, *Lederer Ábraham*, *Lakics Vendel*, *Lázár Béla*, *Marmula János*, *Négyesy László*, *Péterfy Sándor*, *Peres Sándor*, *Radó Vilmos*, *Schön József*, *Sebestyén Gyula*, *Sebestyén Stetina Ilona*, *Szigetváry Iván*, *Ujváry Béla*, *Vámosy Mihály*, *Vajdady Gusztáv*, *Verédy Károly*, *Zlinszky Aladár*, *Waldapfel János*, *Trájtler Károly*, utóbbi mint jegyző; ezeken kívül számos hölgy és férfi vendég, körülbelül 150-en.

I. Elnök az ülést megnyitja. Első sorban a nagy nemzeti fájdalomnak ad kifejezést, mely hazánk védőszentjének, ERZSÉBET királyasszonyunknak halálával a magyar népet érte. A nemzet tanítói karának feladata, hogy ezen áldott nő emlékezete soha ki ne aludjon az ifjuság kebeléből és szívében a szeretetet iránta minden időkbén ápolja és növeszsze. Indítványozza, hogy a Társaság mély fájdalmának és részvételének adjon jegyzőkönyvileg is kifejezést; valamint keresse meg a vallás- és közoktatásügyi miniszter urat, hogy eme részvétét legmagasabb helyen tolmácsolni kegyeskedjék. A Társaság egyhangulag hozzájárul.

Elnök szomorú kötelességét folytatja és bejelenti *Klamarik János* min. tanácsos, a Társaság tiszteletbeli elnökének elhunytát. *Klamarik* állandó helyet bír a közoktatás történetében, a M. P. Társaságnak újjáalakítója s ennek mindenkori támogatója. Indítványozza, hogy részvétét jegyzőkönyvbe iktassa és érdemeit külön emlékbeszédben méltassa. Az özvegyhez részvétirat intéztessék. A Társaság egyhangulag hozzájárul.

II. A felolvasó asztalhoz *Neményi Imre* ül s néhai *Szathmáry György* elhunyt rendes tag fölött emlékbeszédet olvas föl. Az emlékbeszéd a Társaság folyóiratában meg fog jelenni, az előadónak pedig a figyelmet mindvégig lefoglalva tartó és nagy gonddal készült előadásaért köszönetet szavazott a Társaság.

III. *Geőcze Sarolta külföldi tanulmányutjáról* tartott érdekes felolvasást. A Társaság köszönetet mondott.

BEKÜLDÖTT MŰVEK.

A magyarországi népoktatásügy, kereskedelmi és ipari szakoktatás szervezete és közigazgatása. A kisdédóvársra, népoktatási tanintézetekre (elemi- és felsőbb népiskolákra, polgári iskolákra, tanítóképző-intézetekre), felsőbb leányiskolákra, kereskedelmi tanintézetekre és a vallás- és közoktatásügyi miniszterium hatáskörébe tartozó ipariskolákra vonatkozó összes törvények, szabályrendeletek, utasítások, rendeletek, döntvények gyűjteménye. II. köt. Tanítóképzés, felsőbb leányiskolák, szakoktatás stb. A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr engedélyével hivatalos források felhasználásával szerkesztették dr. Morlin Emil, vallás- és közoktatásügyi miniszteri osztálytanácsos. Szuppán Vilmos, állami felsőbb leányiskolai igazgató és miniszteri biztos. Budapest, Eggenberger (Hoffmann Alfréd). 4.-r. 1019 l. Ára angol vászonkötésben 6 frt 60 kr., az I. köteté ugyanannyi, a két kötet ára együtt 13 frt.

Az iskolák építése és berendezése Németországban és Svájcban. Dr. Wlassics Gyula, v. és közokt. min. úrhoz intézett jelentés. Irta Juba Adolf. 34 ábrával. Budapest, Franklin-Társulat. 8.-r. 104. l.

A felső fokú nőképzés Ausztriában és a bécsi leánygimnázium. Irta dr. Radnai Rezső. 8.-r. 23 l. (Különnyomat a «Nemzeti Nőnevelés»-ből.)